

Ik begrijp die boeren wel, de overheid heeft hier natuurlijk heel weinig consequent of consistent beleid gevoerd.

Eerst was het allemaal geweldig wat de boeren deden.

Modernse landbouw ter wereld, meest productieve landbouw ter wereld, ja en nu blijkt natuurlijk dat we volledig de bocht uitgeschoten zijn.

Het is eigenlijk Bakse Stappen die met zijn racemachine eigenlijk op de boelenvarensand voor terechtgekomen is.

Het is wel awesome dat die mij horen.

De B-B gaan we doen.

A, de B-B. Ja, een wonderbaalijke, zeg maar rustig tragicoomische organisatie.

Wat staat het voor?

Bescherm en bevolking, ja dat is goed dat je het vraagt.

Voor mij is dat voorkomen vanzelfsprekend en voor iedereen natuurlijk die zo oud is als ik of zelfs nog een fractie jongen.

Maar veel jongen zullen geen flauw idee hebben wat de B-B is.

Bescherming, bevolking, een omvangrijke nationale organisatie zoals we zullen zien.

Want de B-B is opgeheven en min of meer geruistloos opgeheven in 1986.

Dus dat is alweer 1,37 jaar geleden als ik goed rekener.

Ja, wel ding, maar laten we bij het begin beginnen.

Bescherming, bevolking, een primaire taak van deze nationale organisatie.

Was het beschermen van de bevolking in het bijzondere in oorlogstijd maar eventueel ook bij andere calamiteit.

En die dienst was opgericht in 1952.

En eigenlijk was het grote voorbeeld was London in de Tweede Wereldoorlog.

Het had laten zien dat als je gebombardeerd wordt, ontstaan er vrijwel altijd branden.

En het is van essentiële betekenis dat je zo snel mogelijk die branden blust.

En bijvoorbeeld in Rotterdam, gebombardeerd in 1940 natuurlijk,

dat is de enorme schade zoals je ooit het foto's hebt gezien van Rotterdam.

Kort na het Duitse boom met de mensen in de oude.

En dan zijn we twee gebouwen blijven staan namelijk gek genoeg.

Het gemeentehuis en het Polskultur. Fantastisch gemeentehuis trouwens in Rotterdam gaan kijken.

Je mag er vast wel in.

Ook een heel leuk kantoor voor de burgemeester.

Zou ik wel burgemeester van Rotterdam binnen zijn.

Die zitten echt fantastisch.

Maar goed, dat was het idee.

Dus als wij gebombardeerd worden, dan moeten we zorgen dat we die schade die daar ontstaat, dat we in ieder geval die branden zo snel mogelijk blust.

Boven die moeten er natuurlijk een soort luchtalarm zijn, maar moeten er waarschuwd worden.

Dus daar werd ook een waarschuwings- en alarmeringssysteem opgetuigd.

Dat is de sirene die nog steeds op de eerste maandag van de maand afgaat.

Dat is in 1952 begonnen.

Er zijn ruim 4200 sirene punten in Nederland.

Die worden allemaal individueel aangestuurd.

Zodat iemand in Den Haag een knop indrukt en dan in het ganze land de sirene gaat.
Nee, dat is niet zo.
Maar ik geloof wel dat er dan tijdkeurig precies op tijd gebeurt.
En die sirenes produceren 105 decibel.
Je kunt ze ook goed horen.
Overigens is de sirene een tijdje stilgezet, want we dachten dat hoeft hij niet meer en zo.
Dus in 1997 is het stopgezet.
En toen hebben ze besloten het maar één keer per jaar te doen is sirene.
Maar omdat dat kennelijk niet goed genoeg gecommuniceerd was,
schrokken de mensen zich bij die een die keer per jaar werkelijk te takken en dachten dat dat
werkelijk is aan de hand.
Omdat je nu natuurlijk weet dat het de eerste maandag van de maand is.
Dat zijn niet de Russen.
Dat is gewoon het testen van het systeem of het nog werkt.
Kortom, in 52 is een organisatie opgetrokken, niet waar, die ons in het geval van een oorlog.
Het leefde toen relatief sterk dat een derde wereldoorlog bepaald niet onmogelijk was.
Die in het geval dat zo'n oorlogse voordeed,
niet de veiligheid van de burgers zoveel mogelijk zou moeten beschermen.
De regering, allemaal Drees natuurlijk, althans Drees was de minister-president.
Nee, de zuinige minister-president zoals we zullen zien.
De regering had ook een hele officiële en deftige commissie-opdracht gegeven om zoek nou eens uit
wat dat gaat kosten.
Als wij landelijk een organisatie willen optuigen die in geval van een oorlog de burgers optimaal kan
beschermen.
Zo gaat echt zo gedaan.
De commissie komt na een jaar met een rapport waarin wordt gezegd dat daarvoor bijna 600 miljoen
gulden nodig is.
Dat moet je even doorrekenen natuurlijk, die gulden was toen veel meer waard dan die later waard
was.
En we moeten nog met de euro's een beetje viemelen.
Zeg maar rustig dat je die commissie zei dat het miljarder kost om dat behoorlijk te doen.
Waarom?
Ik wil direct zeggen dat gaan wij niet doen. Dat is veel te duur, daar voel ik niks voor.
Waarschijnlijk ook voor een deel aangeblazen door Drees.
Want ik heb ook wel eens gelezen dat Drees eigenlijk helemaal niet geloofde.
Dat er een verschrikkelijke nieuwe oorlog op korte termijn zou uitbreken, dat leek hem bijzonder
onwaarschijnlijk.
Daar had hij het grootste rijk van de wereld in.
Maar onze belangrijkste, grootste en sterkste bondgenoten vreemd in de Staten dachten daarin
halen we op zich de handen zoven.
Want je weet dat is een door en door paranoïde cultuur. Nu heb je dat gedoe met China.
China strijft naar wereldmacht.
Misschien moeten we daar ook nog eens iets aan doen om uit te leggen.
Dat niemand weet wat die wereldmacht eigenlijk is en hoe dat dan vormzaam moet er worden

gegeven.

Maar dat is voor een ander keer.

Drees geloofde niet erg aan oorlog en Drees was de mening toegend aan kijkers.

We moeten wel aan de Amerikanen laten zien dat we er iets aan doen.

Dat we meegaan in officieel NATO-beleid.

Want we waren natuurlijk gehoord tot de oprichters van NATO in 1949.

Maar het mag niet in veel geld kosten.

Dus er werd een tweede commissie aan het werk gezet.

Om eens uit te zoeken hoeveel het zou gaan kosten.

Die kwam tot de helft van de kosten van de eerste commissie.

Maar dat vond de regering ook eigenlijk al veel te prijzig.

Dus de slotte is de BNB, zeg maar, heeft het wilde SOP, hoe heet het?

We hebben SOP gekozen met 50 miljoen gulden per jaar.

Wat niet zo verschrikkelijk veel was, wat eigenlijk inherent te weinig was.

BNB heeft iets moeten doen namelijk beschermen van de bevolking in oorlogstijd.

We zullen zo zien dat er al een enorm vervelende ontwikkelingen zich mochten voordoen.

Maar voor geld, er was te weinig geld eigenlijk.

De spullen die ze hadden waren ook aan met dieren en spullen.

Je kreeg ook als BNB, je kreeg in uniform wat van de kleur afgaaf en zo.

Het idee, het was ponkelijk idee, was dat deze hele organisatie zou moeten draaien

met een kader dat wel, maar voor de raam, voornamelijk toch met vrijwilligers.

En dan moesten er 230.000 vrijwilligers worden geworven.

Een enorme campagne tegen haar gegoooid.

Maar meer dan de helft van die vrijwilligers is het nooit geworden, 130.000.

De slotte waren ze ook gedwongen om buiten gewoon dienstplichtigen,

meer dan meer te dwingen om aan die BNB deel te nemen.

Mijn vader bijvoorbeeld niet waar had in de kast zo'n blauwe overhol hangen.

En die had ook een soort schepje of een beeldje en een helm van de BNB.

Je blijft dat wij daar enorm om gelachen hebben.

Hij heeft het nooit aangehaald. Hij is ook nooit daar even die bijeenkomst er geweest.

Ik weet niet of er een blok hoofd was bij ons, waarschijnlijk wel.

Maar goed, al heel snel bleek ook dat zelfs bij die vrijwilligers die ze gemeld hadden,

dat die nooit naar de cursussen kwamen.

Het was eigenlijk vanaf het allereerste begin werkte het helemaal niet zoals het zou moeten werken.

En toen kwam halverwege de jaren vijf, natuurlijk het drama,

dat die eerste BNB was sterk geënt, vanaf 52, op de Tweede Wereldoorlog.

En wat daar zou kunnen gebeuren in het geval van een enigszins vergelijkbare nieuwe oorlog.

Maar halverwege die jaren vijftig begon natuurlijk de dagen

dat die nieuwe oorlog een nucleaire oorlog zou zijn.

En iedereen wist en had ondertussen wel eens gelezen wat Nagasaki

en die Rosjima overkomen was in augustus 5 en 4.

Die foto's ooit hebben gezien, dan weet je, dat is dramatisch.

En als je dan ook nog weet dat dat relatief hele kleine bommetjes, atoombommen waren.

18, 19 kilo toon, maar iets in die geest in ieder geval.

Dat is 18, 19.000 TNT equivalent in feite.
Nu beseft ze dat dit het hele andere oorlog zou worden,
woon die met straalingsgevaar, straalingslacht of alles die dingen,
die ze in Japan hadden kan manifesteerd.
En dan werden er ook berekeningen gemaakt,
dat eerst dachten ze 100.000 slachtoffers, maar te slotte was het niet te zijn.
Als onze grote bevolking zetra gaat geoffen worden, dan kan ik er maar 6 miljoen slachtoffers vallen.
Er waren afhankelijk ook wel evacuatieplannen geweest,
maar je begrijpt dat dat sloeg in feite nergens over.
Omdat de algemene verwachting ook was dat zo'n nucleaire oorlog eigenlijk in twee weken
afgelopen zou zijn,
omdat dan alles in ieder geen kapot was en iemand zou ergens aan moeten zeggen, het is klaar.
En zei natuurlijk, dat is in verband met deze idee,
een zeer onvangrijke infrastructuur opgebouwd in Nederland van Schijl, Kouders enzovoort.
Die zijn vrijwel overal zijn die er nog, je kunt ze soms wel en soms niet bezoeken,
maar nu is het een nucleaire conflict geworden.
En je hoeft er natuurlijk geen grote denken te zijn om te beseffen,
dat een toch al kwetsbare en eigenlijk veel te goedkope organisatie in de verste verte niet is staat
zou zijn,
om de bevolking te beschermen in het geval van een nucleaire conflict.
Iedereen wist dat in zekere zin wel, dat het een soort illusie was,
dat de hele idee dat je de bevolking zou kunnen beschermen,
in het geval van een groot nucleaire conflict, dat dat flauwe kul was.
Die baby was dus eigenlijk toch een soort van signaal aan de Amerikanenkijkers.
Wij doen serieus mee, wij houden het mogelijk, maar sorry,
in werkelijkheid geloven we niet dat het eentje erin had gebeuren,
boondien zijn we van mening dat het toch, als het zover zou komen,
niets aan gedaan zou kunnen worden.
Wij hebben met mijn broer dus die schaalkeld,
een van die grootste schaalkelders in de nabezoch,
geloof van het ministerie van Binnenlandse Zaken,
en daar zijn ook de benen aan de Amerikanen komen,
maar kijk, of we de boel wel op orde hadden.
En waar ik klaar blijkt, dat is een hele grote redelijk van,
daar waren daar eigenlijk van onder de indruk.
Dus het zat, wat steeds van rol speelde, is dat we moeten een soort coulise bouwen,
we moeten een beetje, zoals dat het paleisje,
een beroem van die fidelaar uit Maastricht werd,
ook weer André Rieuw, en zo, zo iets was het eigenlijk.
Schitterende facadeen, maar daar was eigenlijk,
de hachter was eigenlijk niks.
En ja, daardoor ook door dat illusorencharacter,
ook een beetje flauwe coul was,
dat werd nog aangepunt door een fameuze folder,

die de baby heeft laten maken,
namelijk wenken voor de bescherming van uw gezin
en uzelf in het geval van een nuclea-conflict.
Een folder die ze in 1961,
heel nationaal verspreid hebben,
die is bij elk gezin in principe in de bus gegooid,
en daar is veel over gelachen,
maar die moeders heeft in de tijd een satire gemaakt
de wenken voor de jongste dag,
waarin die eigenlijk dat hele idee,
het hele idee op de haak neemt,
en terecht op de haak neemt,
omdat er staan wonderlijke dingen in.
Het meest fameuze is een plaatje
dat je onder je bureau moet gaan zitten
en dat je dan hele, heleke kans hebt
om een nucleaire oorlog te overleven,
dat je een krant voor je moet houden
om de lichtflits van de bom op te vangen,
dat je een natvaardoekje op je hoofd moet leggen,
dat je met je hele gezin onder de trap moet gaan zitten.
Het is, nou ja, ik zei het,
de BB was een tragingkomische organisatie.
En van dat tragingkomische beeld zijn ze nooit afgekomen,
want in de loop de tijden moesten ze dan toch,
dat was een landelijke staf bij mij,
weten van ongeveer 600 mensen die,
het hele idee dat het zou kunnen,
dat je de Nederlandse bevolking in een tijd
van nuclea-conflict serieus zou kunnen beschermen,
was een van strijkte misvatting.
Want als je even kijkt naar de boekje Bänken, dan zie je
dat de burgen er zelf op moesten draaien
en moest zelf onder z'n trap gaan zitten,
en moest zelf een waardoekje op z'n hoofd leggen
en moest zelf onder z'n bureau gaan zitten.
Ik weet niet hoeveel burgen zijn begonnen,
maar ik neem aan een solide bureau,
dan misschien zou ik het dan wel
veel van die oude wetsen overhuis beroven,
want die waren van ijzer, toch?
Die waren misschien wel solide feest.
Ik kan me redden dat jij ook nog een keer
op de Universiteit jouw bureau hebt laten zien,

dat je nog een keer terug was een paar jaar later
en dat je toen verbaasd was over hoe dat veranderd was.
Het was een nieuw, moderne bureau met z'n inkeping.
Ik heb een carrière lang opgeschreven met vertrekjes,
waar de ergonomische diensten die die hadden
zou onmiddellijk zijn afgekeurd,
als we daar bij het inspectie hadden geroepen.
Maar ja, dat deed je ook niet, je dacht,
het is als een vaard van allemaal niet lopen.
Het was verschrikkelijk vaak.
Deel is mijn eigen schuld, omdat ik niet,
ik wou alleen zitten.
Ik wou niet met de nieuwe vier mensen op de kamer zitten,
waarom ik een afschuwelijk idee, waarom privacy?
Ja, je kan niet meer in je neus spuiten,
je kunt geen wind laten,
je kunt niet in diepe frustraties...
Hey, weet dingen roepen.
Je kunt niet in een stukje rapport tegen de muur...
Nou, kortom, je kunt al die dingen,
die kun je niet meer, want je moet je steeds beheersen,
dat je er met drie collega's even aan auffersie van natuurlijk,
de natuurlijke aard van de mens, zeker van deze mens.
Nou, maar ik dacht namelijk dat je de hele dag vol wil,
zonder dat er iets uit je vingers komt, natuurlijk.
Ik ben er alleen zijn.
Sowieso heb ik eerlijk gezegd.
Auffersie van bedistratie die ik op het instituut heb geschreven.
Het werd als een instituut inuit, of er kwam nooit iemand,
dat was wel handig.
Ik heb alles later gewoon tekenen.
Ik had altijd thuis gewerkt.
Tijds de maat bij de college kwam, dat was voldoen.
Ja, dus hoe is het verder met die bb-afgelopen,
die is eigenlijk stap voor stap, is die afgetakeld.
Zij het, dat we in de loop van de jaren 60 en 70
nog die omvangrijke infrastructuur van schuilplaatsen
hebben vastgehouden, natuurlijk.
Maar dat waren eigenlijk noodvoorzieningen,
in de zin dat ze bestemd waren voor de bestuurlijke elite.
Ook die schuilkelders in de nacht, daar konden er 200 top-aamtenaren in,
moesten er nog wat administratief personen,
dat moesten meegenomen worden.
Het is natuurlijk allemaal nooit gebruikt, maar het was er wel.

En vooral omdat het handig was,
om zo'n schuilkelder te bouwen, als je een nieuw gebouw bouwde.
Hier is die schuilkelder helemaal honderden in,
en dan kon je de rest van het gebouw.
Dus ook in de jaren 70 is dat nog gebeurd.
In de jaren 80 begint natuurlijk wel duidelijk te worden.
We hebben natuurlijk nog even die regentijd van,
dat je dat, zoals Rekent zei,
je kon best een nucleair oorlog, kun je best overleven,
moest je namelijk een geschutte sputje halen
en dan moest je de keukenduur uit het hengsel richten
en die moest je eroverheen leren haal.
Dan zat het wel goed met al die schuilplaatsen.
Natuurlijk was het wat er twee weken ingezet.
Het was best als een beetje de termijn was twee weken.
En dan kwam je bovenweer.
En daar was dus alles weg en kapot,
in het geval voor de nucleair conflict.
Ik denk dat niet hoor je, maar wat altijd vergeten werd
bij nucleair oorlogssituaties,
is natuurlijk dat alle hulpverleners ook dood waren.
Dat de ziekenhuizen ook zwaar getroffen waren,
niet meer functioneerden.
Er werden heel veel grote Nieuwe-Nederlandse ziekenhuizen
nog steeds in de schuilkelders,
het noodziekenhuis, in de kelder voor het geval dat.
Maar goed, dat het eigenlijk toch een nutteloze onderneming was.
Het was in de jaren 80 toch wel ronddoorgedrongen.
En toen is het in '86 erop gegeven.
Tagesgenochtend personeel wat er nog was,
moest dat op de radio horen, die had er een briefje in krijgen,
van zeggen je moet het er klaarmaken voor iets verschrikkelijks,
maar we gaan bestoppen met de BB.
Maar goed, het geluidssignaal is er nog van de was,
de waarschuwings- en alarmeringssysteem
wat we hadden opgetuigd.
En ja, ik ben er wel hecht eigenlijk aan dat geluid.
Ik is wel een soort geluidsmonument,
wat naar mijn idee continueerd moet worden,
want het doet ons toch ook denken aan die wonderlijke tijd.
En dan is het natuurlijk meteen de vraag,
nou, we gaan nu ook weer op weg naar een nucleair,
oorlog, poetin en zo.
Nou ja, ik geloof dus vaneerd, maar met voorspellingen

moet ik ondertussen voorzichtig zijn.
Maar de BB is dus bij uitstek een zonderingsituatie,
omdat die eigenlijk opgetuigd is,
aanvankelijk omdat ze dachten dat het wel zou kunnen helpen.
Terug denk ik het aan de Tweede Wereldoorlog.
Vervolgens kwamen ze te zitten met het onderplossbare probleem
van een nucleairconflict.
Maar het was een illusie,
niet waar die ze in stand hielden
om ook de bondgenoot duidelijk te maken.
We zijn erbij, we doen mee,
we nemen het hartstikke serieus,
maar dat is dus eigenlijk niet.
Het was een coulisse, wat ik al zei.
De BB was een tragische illusie,
meer kun je er niet van maken.
Maar we hebben wel dat fijne sirene moment aan overgehouden.
Kunnen we dat geluidingetje inmonteren?
Ja, dat moet kunnen, maar ik weet niet...
Hoe klinkt dat? Je kunt het niet nadenken,
maar is het anders dan dat we nu gewend zijn toch?
Het is hetzelfde geluid nog steeds, oké.
Het zijn wel meestal van die nieuwe sirenes,
het zijn van die platte dozen drie boven elkaar.
Precies, het geluid is nog steeds hetzelfde.
Ja, volgens mij wel.
En wat we dus nog van kunnen zien...
Het is gewoon luchtalarmen eigenlijk.
En in Den Haag kunnen we dus nog die bunker zien,
we kunnen ook in.
En die torentjes zijn er niet meer zijn, he?
Jawel, en er waren 276 torents gebouwd in die jaren.
Die werden beman door mannen,
die moesten kijken of rustische bommenwerpers aankwamen
om ons te bombardieren.
Waarom moest dat nou door menselijke waarnemingen gedaan worden?
Omdat de idee was,
de radar rijkte maar tot 100 meter.
Of in ieder geval onder de 100 meter werkte de radar niet.
Dus het idee was, die bommenwerper zouden
met lager dan 100 meter aankomen vliegen.
Hoe ze dat dan precies voorstelden,
of ze dan al vanaf rustig aan het onder de 100 meter,
want jij begrijpt een bommenwerper die op 75 meter hoog vliegt,

dan is aan niet zo makkelijk voor de piloot
en beden naar levensgevaarlijk in allerlei opzichten.
Maar goed, die torents waren bemand door meerdere mannen,
die moesten dan als het mochter een bommenwerper aankomen,
dat is natuurlijk nooit gebeurd,
maar mochten er eentje aankomen,
dan moesten ze naar het centrum bellen in Den Haag
en daar stonden van die dames,
wat je nog wel eens ziet bij de Bertel of Bretten,
die dan zo'n vliegtuig moesten verschuiven op een kaart
met zo'n stok, met zo'n duwstok.
We hebben twee van die bejaarde mannen geïnterviewd in Den Haag
en die enige loven er nog wel in, die zei ja,
nee, het was toch voor het vaderland
en had toch gevonden wat fijn dat hij toch iets kon doen
voor het vaderland, die andere zei.
Ik wist al toen al dat het volstreekte flauwe kul was
en dat niet alleen tot onze stomme verwondering bleek,
dat die waarneming van die russische bommenwerpers,
dat deze gelooft alleen smiddags of alleen stavends,
maar het is de grootste deel van de tijd.
Met er helemaal niks waar genomen in feite.
Het was echt, ja, het is weer een tragicoomische aspect,
maar dus in Scheveningen staat nog zo'n torentje,
wat prachtig gerenoveerd is,
want er is ook wel nu een programma,
dus wat, laten we zeggen, de restanten van de Koude Oorlogen
in het breedste zin van het woord, zoveel mogelijk
als monumenten staan.
En op wat voor plekken stonden die torentjes dan?
Geen idee, maar die moesten redelijk verdeeld zijn
over het hele Nederlandse grondgebied.
Er waren, dacht ik, 106 of 70 van die waarnemingsdorentjes.
Maar er zijn er nu nog maar een stuk of...
Maar stonden die bovenop gebouw, waren dat aparte dingen?
Ja, of soms op kerktoeren, soms waren ze apart.
Mijn boven van de constructie.
Constructie interessant van die dingen die ze toen daarvoor gebouwd hebben.
Nou, in Scheveningen staan er heel hoge beduin,
en dan kun je, daar sta je ook wel van, 50 meter extra hoog.
Maar het was zo koud, het waren hier zo hard,
maar ja, dat is de beschermingbevolking.
Een onvonderlijke, tragische organisatie eigenlijk.
Wel een interessant verhaal.

Ja, daar is daar wel een soort muziekje daar in de buurt,
van de naart, dat kunnen mensen even opzoeken.
En dat muziekje vangt eigenlijk,
zonder wat ik ooit die bedoeling te hebben gehad,
op een perfecte wijze de sfeer en de kleur
en de aarderingen in de vorige jaren 50.
Want ik liep daar binnen, en het was net de DDR.
De DDR, dat was ook eigenlijk de bevrogerde jaren 50, als het waar.
Ook dat BB-muziekje.
Waar inderdaag is dat dan?
Ja, dat moest ik op moeten zoeken.
Maar ik denk eens even in die BB-muziek,
dat hebben we allemaal tegenwoordig het internet voor.
Maar het was, de DDR was ook,
de jaren 50, die shape-dingetjes,
mijn behoersloog helemaal aan op de vaardoekjes.
Hij beweerde dat de oude wedstrijd diepe vaardoekje ten hoorde niet meer te krijgen was
en er lag daar een hele grote stapel.
Oude wedstrijd van vaardoekjes.
Ook zijn light shape.
Nou ja, Lucifers van het januel, enzovoort, enzovoort.
Dus ik zou nog tegen mijn boos hebben zo'n stapel vangt,
zaad vaardoekjes.
Je had wel maar weinig, heb je nog een oude wedstrijd van vaardoekje,
maar dat was niet de eerlijke voorkeur.
Ik zou rustig van vaardoekjes steken, maar hij niet dus.
En je had het ook nog over dat die Amerikanen langzwaren gekomen?
Ja, die waren ook de been in die reuze schuil kelder van ministerie,
maar ik kijk het niet.
Maar onder de indruk van wat we tot stand hadden gedaan.
Maar was dat de inspiratie of wilde ze het controleren?
Nee, dat zat wel begrepen van de degene die ons rondleidde.
Dat zat toch wel achter, ze wilde zien hoe wij het gedaan hadden
of wij ook weer de zaak pas serieuws namen.
Je kon wel na het toilet zijn, maar ook dezelfde verdeden heen
die deed er ook wat toe.
In Amerika heb je een hele crisis gehaald,
daar kon je namelijk een schuil kelder bestellen,
een prefabricierde schuil kelder,
en die kreeg je dan op een vrachtauto aangeleverd,
een soort soort ijzeren constructie.
Dat was een heel groot gat hier te aangraven,
en dan ging je dan de ding in stoppen.
Maar ook daar gond het natuurlijk.

Je zit er twee weken in met de bekende zo'n BB-voerraadje, want dat moest je aanleggen dat dat de BBB ook had. Je adviseert, je moest een transistorradiotje klaar hebben, je moest voedingsmiddelen die goed te bewaren waren, moest je hebben, moest je een beetje zeep hebben, nou ja, dan maar dat soort dingen. En er werd ook al geklaagd met de BB, dat niemand dat deed. Maar ik kan je dit verzekeren, mijn groot ouders wel. Mijn groot ouders hadden in de kelder, en hadden ze ruim voldoende om de eerste twee weken van een nucleaerconflict te overleven. Wat wij dan nog het ik dan weer erg amusant vond, want dat allemaal stond. Het verhaal is van de BB niet, de BBB. Nee, nee, nee, ik heb ook tijdens de presentatie van het programma hebben ik regelmatig BBB gezegd, maar dan moest ik weer terug naar de BB-beschermingbevolking. Ja, ergens in 2025 bij de MPO op tv denk ik. Nou, ik schat zelfs dat dat ergens in september dan wordt uitgezond. Oh, dat is al snel voor de MPO. Ik weet het niet, ik weet het niet precies. Was ook nog een vraag wanneer Emma Wortelboer in jouw programma op tv komt. Men zegt, ik ga er niet over zoals je weet, maar ik mens zegt in mei. Oh, dat is ook al snel. Ja, we maken ook aan de lopen, de banden en opnames. We houden tempo wel erin. Daar in de week volgde ik de hele dag bezig met opnames. Oké, oké. Leuk, ik zag laatst dat programma met Raven, die ook... Ja, die boerderij, dat was eigenlijk de aanleiding voor. Ja. Om dat programma met Wortelboer te gaan maken. Ja, maar dit was een ander programma, dat zei gewoon Wille Keurgen, Nederlandse stad, in gaat in de nacht. Dat heeft ook volgens mij nacht dieren en dan gaat ze kijken wat er gebeurt daarna allemaal in de nacht. Oh ja, dat lijkt me wel interessant. Ik vond het wel een leuk concept. Waarschijnlijk gebeurt er voornamelijk niks, maar... Het was een Venlo in deze aflevering. Nou, ik moet me wel houden naar Venlo. Oh, nou, kijk.

Theater in Venlo.

De Maaspoort.

Ja.

Dat daar ja.

Zo, je hebt zo verstand van.

Ja, ik ben ook een keer geweest.

Het ligt op dat marktleintje daar.

Dat is wel een leuk theater.

Maar het zijn wel maar van die traditionele grote, logge zalen.

Oh.

Ik heb geen idee.

Zullen we het zien?

Ik ben een groot voorstander van betrekkelijk kleine theaterzalen en vlakke vloertheaters.

Waardoor je een heel andere sfeer krijgt toch in de zaal.

Ik was nu in, waar was ik nu in Putten, een relatief klein theater.

300 stoelen of zo.

Ja, en vlakke vloer.

Hast ik het prettig.

Dat schept een soort intimiteit.

We hebben een vraag binnen gekregen.

Die vraag is van Celine.

Dat gaat over kleurenblindheid.

Toevallig was ik...

Toevallig was ik ook een ander verhaal in het luisteren van kleurenblindheid.

Erg interessant en goed om te beluisteren.

Het gaat er met name omdat de schouwen ook wel kleurenblind kunnen zijn.

Ja, dat is ik dus niet.

Dat hebben we dus vaak gehoord inderdaad, ja.

Maar in een veel kleinere aantallen dan mannen, begrijp ik.

Maar dan heb je ook het gevoel dat het veelvuldig gebruik van de term boeren je moe kan maken.

Nou, eigenlijk niet.

Ik weet niet of ik, of ik zeg, maar ga ergens, dat geloof ik ook weer niet.

Ik vind wel,

maar dat is een veel algemene geformuleerd beswaar,

dat een relatief zo kleine groep in onze samenleving als de boerbevoelking,

dat geldt ook voor hun economische bijdrage en aan de ruimste zin,

want hoe het volstrekt buitenproportionele aandacht krijgt in de media.

Nou, je weet dat de media die hebben geen rem.

Dat is een heel merkwaardig soort auto de media,

en alleen volgas rijden. Of ze staan stil,

is het ook een motortje uit, of ze rijden volgas,
maar daartussen hebben ze geen mogelijkheden.
En vandaar dat die bij de media ligt historie altijd op de loer.
Ook bij de NOS-journaal en zo.
Nou, dat valt wel mee.
Nou, bij ook bij de NOS-journaal denk ik,
waarom doen jullie dit nou, wat is dit voor een raar bericht eigenlijk?
Dat is zelfs bij tele-text, mijn favoriet in de medium.
En er staat er, ik noem maar wat op, Bob Johnson Overleden.
Ja, Bob Johnson.
Daar blijkt er een of andere tweede langzaamerecaanse muziek is te zijn,
waarbij ik dan altijd maar denk,
dat de eindredacteur muziek van het Sudaal,
van het tele-text, wordt ook ook op de journaal redactie gemaakt,
dat hij dan Bob Johnson een keer een leuke muziek is vindt.
En ik denk altijd nou ja, Bob Johnson erop komt.
Ik was al stond verwonderd dat mijn zuster,
horse op het tele-text verscheen,
dacht nog maar jammer dat ze dood is,
maar ze hadden best leuk gewonnen.
Hij legt nog even zuid-ie, Peter Kussers.
Hij zegt, voor mij is een boer een veehouder,
een akkerbouwer of een agrarier.
Mijn schoonvader was met zijn gemengd bedrijf een beetje van alles.
En ik heb het gevoel dat de echte boer,
het slachtoffer zijn van de industriële veehouderij en landbouwer.
Maar juist natuurlijk, want ik weet wat,
dat ik nog niet zo lang alleen een groot stuk in NRC las,
in de kwaliteitskansorie, maar het bleek,
dat de schaalvergroting met name in de veehouderij,
dat die gewoon doorheen,
dat die bedrijven nog steeds veel groter worden.
En gefinanciert daarbij heb je,
door de banken en door de veevoederindustrie.
Inaar ik begrijp ook vrij ruimhartig,
bijna ragen levend aan al die opwindingen en die optochten,
die proberen te organiseren.
Ja, zij hitsen de boel een beetje op.
Dat had Lubachert van de week over inderdaad,
die had dat helemaal uitgezocht.
En volgens mij, hoe heet de heus, is zo'n bedrijf,
hij had er een paar op een kaartje gezet.
Dat zijn mega bedrijven, dat bedrijf je wel.
Die hebben alle belang bij, natuurlijk,

dat die veehouderij op zichzelf totaal onnatuurlijke peilhouden.
Ja, en op zichzelf,
op zichzelf zit er ook wel iets in die klachten van die boeren,
dat natuurlijk de Nederlandse overheid
eerst deze machine aangejaagd heeft.
Eigenlijk al vanaf de laatste jaren 40 en de vorige jaren 50,
met dat idee van manseldenk erom,
als er een nieuwe oorlog komt,
we moeten onszelf kunnen voelen.
Vandaar dat de boeren ook steeds zeggen,
ja, jullie zouden niks te eten hebben,
als wij er niet waren.
En dan altijd vergeten te vertellen,
dat we 70% van de productie weer exporteren,
met alle gevolgen van dien.
Dus ja, ik begrijp die boeren wel,
de overheid heeft hier natuurlijk
heel weinig consequent of consistent beleid gevoerd.
Eerst was het allemaal geweldig wat de boeren deden,
moderne landbouw ter wereld,
meest productieve landbouw ter wereld,
ja, en nu blijkt natuurlijk
dat we volledig de bocht uitgeschoten zijn.
Het is eigenlijk paks van stappen die met zijn racemachine
eigenlijk op de boulevarden zand voor terechtgekomen is.
En je goed is op te realiseren
dat die bedrijven dus ook die protesten financieren,
en dus ook aan de boeren vragen.
Ja, dat was voor ons wel bekend dat het zo was,
maar prima dat het verder uitgezocht is.
Ja, natuurlijk.
Je begrijp wel dat de belangen hebben te doen,
en niet alleen die boeren,
dat spreekt voor zich,
maar daar zit een enorme industrie achter.
Wij hebben letterlijk een bio-industrie,
namelijk de meest succesvolle bio-industrie ter wereld.
Alleen is die zo succesvol
dat we er nu meer lastig gemaakt van hebben.
Dat is het eigenlijk.
ADBB,
zeg maar rustig,
tragico-mische organisatie.
De live podcast is nu terug te luisteren als luisterboek.

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #377 - De BB

Tegelijkertijd hoef je dan weer niet meteen niet waarschiddigend wakker te schudden, en ook moeite zo hebben met littouwen te bezetten.

Geniet ruim twee uur lang van Maarten Varossum

op ouderwets Studium Generale Niveau.

De link naar het luisterboek staat in de shownotes.

Je kent ze vast wel, oude sleetse merken die er eigenlijk niet meer toe doen.

Hoe maakt je zo'n merk weer seksie?

Daarover gaat het in de nieuwe aflevering van de podcast C Level.

De link staat in de shownotes.

En wil je weten wat podcasting voor jou kan betekenen?

Kijk dan op streaming.audio.

Streamy met een Y.